

Karantinas ir oro tarša: ar Lietuvoje pajusime teigiamus pokyčius?

Siekiant užkirsti kelią COVID-19 infekcijos plitimui, Kinijoje buvo sustabdyta gamyba, apribotas produkcijos gabenimas. Šie veiksmai lėmė ženklūs oro taršos pokyčius. Skelbiama, kad panaši situacija nutiko ir JAV, Italijoje. Kokių pokyčių galime laukti Lietuvoje, išengusioje jau į antrą karantino mėnesį?

Vilniaus Gedimino technikos universiteto (VGTU) Aplinkos inžinerijos fakulteto Aplinkos apsaugos ir vandens inžinerijos katedros docentė dr. Vaida Šerevičienė atkreipia dėmesį, kad drastiškų pokyčių tikėtis nereikėtų. „Lietuvoje karantinas nėra toks griežtas: gamybos įmonės dirba, žmonės toliau keliauja. Galima pastebėti, kad automobilių srautai sumažėjo, tačiau nors ir rekomenduojama likti namuose, vis tik nėra draudžiama važiuoti į darbą, parduotuvę. Siekiami išvengti viešojo transporto, turintis galimybę renkasi nuosavą automobilį, o autotransportas yra vienas iš didžiausių azoto dioksido ar kitų teršalų koncentracijos mieste šaltinių“, – pastebi V. Šerevičienė.

Automobiliai – tik vieni iš daugelio oro teršėjų

Oro kokybę mūsų aplinkoje lemia keletas faktorių, pirmiausia – taršos šaltiniai ir meteorologinės sąlygos. Pasak VGTU Aplinkos inžinerijos fakulteto atstovės, pagrindinis taršos šaltinis yra iškastinio kuro – naftos, anglies, gamtinių dujų – deginimas. Iškastinis kuras deginamas tiek pramonės,

V. Šerevičienė teigia, kad pasakyti, ar šis sąstingio laikotarpis turės didesnės teigiamos įtakos klimato kaitai – dar anksti.

tiek energetikos įmonėse, o taip pat ir autotransporte.

Tad nors pastaruoju metu ir sumažėjo automobilių srautas, kuris turėjo šiek tiek sumažinti ir oro taršą, tačiau VGTU docentė pastebi kitą paradoksą: „Paskelbus karantiną, pirmąsias savaites oras atšalo, todėl suintensyvėjo nuosavų būstų šildymas kuru. Be to, juk žmonės lieka visai dienai namuose, todėl galimai būsto šildymas pasidaro net ir dar intensyvesnis, nei būtų buvęs, jei dalį dienos būtume leidę darbovietėje“.

Kovo mėnesio duomenys didelių pokyčių nefiksuoja

VGTU Aplinkos inžinerijos fakulteto atstovė pasakoja, kad Aplinkos apsaugos agentūra oro kokybę Vilniaus mieste nuolat matuoja keturiose oro monitoringo stotelėse. Jų duomenis lyginant su kitų mėnesių ar metų duomenimis, reikia atkreipti dėmesį į

meteorologinių sąlygų skirtumus, o jos lemia didelį vaidmenį taršos susidarymui ar išsisklaidymui.

„Bendrai palyginus duomenis akivaizdus teršalų koncentracijos sumažėjimo pastebėti negalime. Automobilių srautas išties sumažėjo, tą galima pasakyti įvertinus intensyvią Kareivių gatvę, besitęsiančią nuo Kalvarijų gatvės. Kaip tik toje vietoje yra Aplinkos apsaugos agentūros oro kokybės tyrimų stotis. Pagal jos duomenis, rytinis automobilių srautas 7 val. sumažėjo nuo 1805 automobilių per valandą kovo 9 d., iki 1225 kovo 23 d. ir iki 945 kovo 30 d. Tačiau vertinant teršalų koncentracijų ore kaitą, deja, bet tokio tendencingo mažėjimo nėra“, – sako VGTU docentė.

Ko tikėtis pasibaigus karantinui?

V. Šerevičienė teigia, kad pasakyti, ar šis sąstingio laikotarpis

turės didesnės teigiamos įtakos klimato kaitai – dar anksti. „Šiuo metu mes matome azoto oksidų sumažėjimą visose šalyse, kur buvo apribotas transportas ir sustabdyti arba bent sumažinti gamybos mastai. Tačiau vertinti šią situaciją platesniame kontekste – kaip tai paveiks klimato kaitą ir šiltnamio efektą – kol kas sudėtinga, nes CO2 yra ilgai atmosferoje išliekančios dujos“, – svarsto VGTU docentė. Anot jos, dar nėra aišku, kiek ilgai dar bus sumažinti tarptautinių kelionių kiekiai, uždarytos šalių sienos, sustabdyti lėktuvų skrydžiai ir kaip greitai po to sugebėsime grįžti į įprastą gyvenimą. Esą nuo to ir priklausys, ar kokį galutinį efektą klimatui turėsime.

V. Šerevičienė atkreipia dėmesį, kad tokio masto pandemija yra mūsų modernioje visuomenėje precedento neturintis įvykis. Ši situacija aiškiai parodė, kad žmo-

gaus veikla turi itin didelę įtaką oro kokybei ir kad nuo didelės taršos kenčiančiuose miestuose iš tiesų galėtų būti ir kitaip. „Gamta vis dar gali natūraliai valytis, jei žmogus jos nuolat neterštų. Esama pandemija yra labai skausmingas įvykis, lydima didelių netekčių. Bet, manau, kad ši situacija vėliau, viskam apmirus, leis paprastiems žmonėms ir valdžios atstovams pažiūrėti į žmogaus veiklas ir jų įtaką aplinkai visai kitomis akimis“, – viliasi VGTU Aplinkos inžinerijos fakulteto docentė.

Vis dėlto ji neatmeta galimo ir kito, ne tokio optimistinio, scenarijaus – viskam sugrįžus į vietas, verslai gal net padvigubins savo pajėgumus, norėdami atsigausti ir atstatyti ekonomiką. Tada, labai tikėtina, oro tarša greitai grįš į įprastą lygį arba net dar labiau išaugs.

Pagal VGTU

Žmonėmis besirūpinantiems darbuotojams – Lietuvos regbio dovana

Lietuvos regbio federacija (LRF), reaguodama į itin pasiaukojamą medikų, policininkų, karių, savanorių darbą, priėmė sprendimą suteikti visiems jiems geriausią atsidėkojimo dovaną, kokią regbis gali suteikti. Tai – Lietuvos regbio rinkinių kovų stebėjimą stadionuose nemokamai iki 2021 metų.

„Diskusijų dėl šio sprendimo nebuvo, Lietuvos regbio valdyba dėl to sutarė vieningai. Matydami pasiaukojantį minėtų darbuotojų darbą negailint savęs, nutarėme atsidėkoti ir suteikti jiems gerų emocijų. Jų visada būna daug Lietuvos regbio rinkinių rungtynėse, kuriose taipogi kovojama iš visos širdies“, – teigė LRF generalinis sekretorius Imantas Kukulskis.

Atvykstant į rungtynes, tereikės parodyti savo darbuotojo pažymėjimą.

Lietuvos vynų regbio rinktinė šį rudenį pradės naują ciklą pajėgia-

me Europos čempionato „Trophy“ divizione. Jei turnyrinėje lentelėje komandų rikiuotė nesikeis, Lietuvos regbininkai namuose priims tokias pajėgias komandas kaip Vokietija, Ukraina ir Šveicarija.

Šiame cikle mūsų šeimoms dar liko dvi rungtynės. Dėl COVID-19 situacijos, kol kas yra nukelti mačiukai išvykoje su Vokietija ir namuose su Lenkija. Nors kai kurie susitikimai gali neįvykti, pasak I. Kukulskio, akistata su lenkais yra labai laukiama.

„Planuojame namų rungtynes su lenkais, rugsėjį, o išvykos į Vokietiją greičiausiai atsisakysime saugumo sumetimais. Su Šiaulių miestu esame sudarę sutartį, mums aktualu žaisti su lenkais ir padovanoti puikų reginį Lietuvos regbio bendruomenei, iš pirminės gautos informacijos, Lenkijos atstovai planuoja atvykti į rungtynes. Tikėtina, kad rugsėjį šias rungtynes sužaisime“, – pažymėjo I. Kukulskis.

Pagal regbis.lt

Sauliaus ČIRBOS nuotr.

Paralimpinis iššūkis: broliai Lavrinovičiai prieš brolius Skučus vežimėlių krepšinyje

„Parateam Lietuva“ pristato vaizdo projektą „Paralimpinis iššūkis“, kuriame Lietuvos sporto žvaigždės išbandys paralimpines rungtis, varžysis su neįgalųjų sporto lyderiais, dalinsis savo išpuščiais. Debiutiniame naujojo projekto epizode legendiniai broliai Darjušas ir Kšyštofas Lavrinovičiai priėmė vežimėlių krepšinio iššūkį, mestą brolių Kęstučio ir Vytauto Skučų.

„Kojų nėra, rankos silpnos, nedamėtame iki krepšio. Tikimės garbingai pralošti, kad tik ne sausai“, – po apšilimo, prieš dvikovą Vilniaus Gedimino technikos universiteto salėje sakė D. Lavrinovičius.

„Iš vežimėlio tai kažkaip nelabai, iš trečio karto dametu į krepšį. Žaidžiame pirmą kartą ir iš karto gavome patį stipriausią varžovą“, – broliui Darjušui pritarė Kšyštofas Lavrinovičius.

Varžovai – ne vienus metus Lietuvos vežimėlių krepšinio rinktinėje atstovavę K. Skučas ir V. Skučas.

„Jiems tai bus iššūkis, nes vienas dalykas yra atsisėdus pabandyti mesti ar pavažiuoti trupučių. Tačiau kitas dalykas yra žaisti, tai yra kur kas sunkiau“, – dvikovos eigą prognozavo K. Skučas.

„Metimas gal labai ir nenukentės, nes pasėdėję, prisitaikę jie tai padaryti galės. Bet jiems valdymas vežimėlio bus tikrai sudėtingas dalykas“, – apie iššūkius varžovams pasakojo V. Skučas.

Mačo teisėjo aikštėje ir projekto vedėjo vaidmuo teko paralimpiniam čempionui Mindaugui Biliui.

„Tikiu, kad projektas bus įdomus žmonėms. Visuomenė arti-

miau susipažins su paralimpiniu sportu, pamatys, kaip mūsų atletai treniruojasi, o sveikieji sportininkai patys pajus, ką gi reiškia varžytis sėdint vežimėlyje nematant ar negalint valdyti kai kurių kūno dalių.

Iš anksčiau turime nufilmavę pirmus tris „Paralimpinio iššūkio“ epizodus, kuriuos transliuosime per artimiausias savaites. Planuose – dar ne vienas epizodas, o filmavimai bus atnaujinti,

kai tik bus atidarytos sporto bazės ir atletai grįš į įprastą gyvenimą.

Noriu padėkoti visiems, kurie prisideda prie šio projekto gyvavimo: sportininkams, komandai, taip pat pagrindiniams Lietuvos paralimpinio komiteto partneriams UAB „Euloto“, kurie finansuoja šį projektą“, – pasakojo Lietuvos paralimpinio komiteto prezidentas M. Bilius.

Pagal „Parateam“

ŠIAULIŲ NAUJIENOS

Jeigu norite kažkuo pasidžiaugti, pranešti apie kokį nors įvykį, norite, kad apie jį sužinotų kuo daugiau žmonių, skambinkite

„Karštąja linija“ – tel. (8 41) 39 95 36

Jus kamuoja bėdos, turite problemų, kurių nepavyksta atsikratyti? Pasidalykite jomis su žurnalistais – bendromis jėgomis įveikti sunkumus daug lengviau.